Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui: .....
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență: .....
.....
Centrul de examen: .....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume şi prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2024 – 2025

Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Subiect preluat de pe plusedu.ro

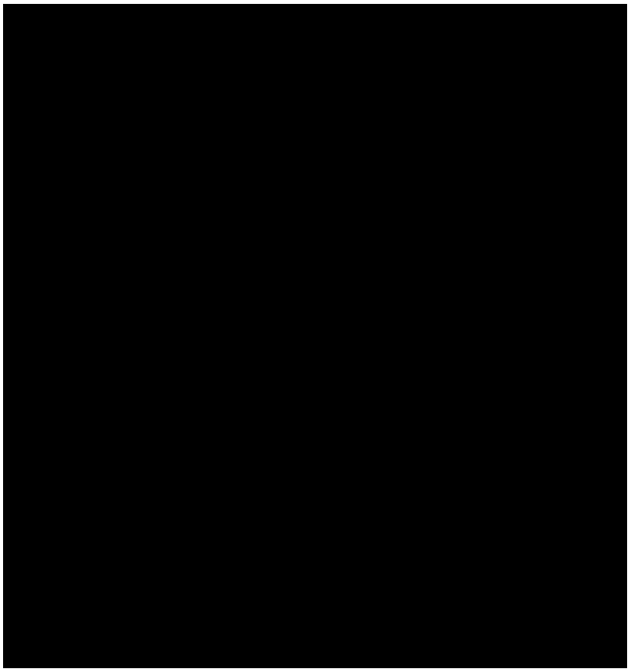

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cristea Busuioc era un român năzdrăvan. El umbla cu plutele de la şaisprezece ani şi încă de pe-atunci se arătase mai altfel decât ceilalţi. Când ajungeau la Dunăre, ceilalţi îşi luau traista, toiagul şi-o porneau. El zăbovea pe mal. Cunoştea Bistriţa, cunoştea Siretul ca şi cum apele acestea ar fi şerpuit prin ograda sa. În faţa Dunării rămânea mirat.

— Unde se duc? se întreba, privind corăbiile și vapoarele. [...]

Îşi lăsase barbă, iar părul de la tâmple îi încărunțea. Era flăcău la douăzeci şi cinci de ani. [...]

Dar, cu toate acestea, cât ținea valea Bistriţei, Cristea Busuioc rămânea cel mai bun plutaş. Lumea îl socotea oleacă sărit, oleacă năzdrăvan. [...]

Așa se făcea că la acest sfârşit de mai, cu cerul înnorat, când ceilalţi abia soseau la gura Siretului, el cobora a doua oară, aducând doi pini înalţi, cum îl rugase acum şase săptămâni, în portul Galaţiului, căprarul* Ieremia, cunoscut de la Griviţa, unde regimentele lor luptaseră cot la cot împotriva pașei Osman. [...]

Aşa se hotărî să coboare până la Sulina, drum încă neîncercat de vreun plutaş.

Fârtaţii lui de pe ţărm îl urmăreau din ochi şi-l căinau amar:

— Zăltat* rău! Pesemne vrea să se sfârşească, s-a săturat de trai.

Dar iată că pluta, în loc să se piardă în vârtejuri, să se dea peste cap, merse pieziş până la firul apei, săltând uşor pe val, iar acolo se roti supusă şi porni spre Galaţi. Cristea Busuioc stătea la partea ei din urmă şi o mânuia, trăgând de frânghiile pânzei, luptându-se cu cârma, cu îndrăzneală şi pricepere de vechi marinar.

Nu de pomană privise el ani şi ani corăbiile străine care se duceau la vale sau urcau la deal! Nu-i spusese nimeni o vorbă, nimeni nu-i dăduse un sfat, dar tot uitându-se aşa la ele, le dibuise rosturile ascunse şi-acum le folosea. [...]

Iacă în ce chip naviga la vale Cristea Busuioc, spre uimirea pescarilor, a grădinarilor şi a celorlalţi oameni aflaţi pe uscat. Unii chiuiau, alţii îşi aruncau căciulile pe sus, alţii căscau gura şi se minunau: se întâmpla prima oară ca o plută să meargă pe Dunăre, de parcă ar fi fost barcaz*.

Uneori întâlnea vapoare sau remorchere cu convoaie de şlepuri care urcau la deal. Căpitanii trăgeau de fluier speriaţi, dar pluta îi ocolea cum ocolea grindurile, răgăliile şi buştenii duşi de ape, iar plutaşul îşi scotea căciula, salutându-i pe căpitani cu buna-cuviință a lui de ţăran.

Aşa trecu pe la Galaţi, trecu de Cotul Pisicii, o luă spre răsărit, lăsă Tulcea într-o parte şi se duse pe braţul de mijloc al Dunării. [...] Şi deodată, în faţa plutaşului, se deschise un hău înspumat. Gemea marea, amestecându-și apele cenușii cu apele vinete ale cerului adumbrit, iar Cristea Busuioc o privea buimac. [...] Plutaşul se prăvăli în apă cu spuma valurilor fierbând peste cap, dar nu-şi pierdu cumpătul, ci porni să înoate spre mal. Câţiva oameni alergau speriaţi în întâmpinarea sa. Pe cel din frunte, mai înalt, ciolănos şi răşchirat, ar fi zis că-l ştie de undeva. Să juri că-i căprarul Ieremia întâlnit la Galați.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

— Tu erai, măi Busuioace? strigă lunganul, oprindu-se ţeapăn, când fu la vreo zece paşi.
— Eu, dom' căprar! Iacă, ţi-am adus pin de catarg! [...]
Ceva mai sus se ridica o corabie, prima corabie pe care o vedea trasă pe uscat, şi el, fără să se mai uite la nimeni, cu apa şiroindu-i pe trup, mustind în opinci, porni către ea. [...]
Întorcându-se din port, Anton Lupan fu mirat să vadă între ai săi un străin.
— El e omul de care ţi-am vorbit, domnule, îl lămuri Ieremia. Eu îi spusesem să lase pinii la Galaţi şi să ne dea de veste prin cineva, da' uite că ni i-a adus la nas!... [...]
— Am auzit că plecaţi pe mări, domnule, zise arătându-şi pieptul voinic. Iacă, nu-ţi cer nicio plată pe lemnul adus şi mă leg să-ţi fiu de folos şi cu ascultare la tot ce mi-i porunci, numai ia-mă şi pe mine!

Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*

**căprar* – grad militar
**zăltat* – aiurit, trăsnit
**barcaz* – ambarcațiune pescărească, barcă cu pânze

Textul 2

Am copilărit într-un sat din sudul Transilvaniei, la Viștea de Sus. Acolo e buricul pământului. Vă spun și de ce! De la mine din curte, dacă mergi spre sud, în șapte ceasuri ajungi la cei mai înalți munți de la noi din țară – Munții Făgăraș. Sunt aici de când lumea, țin cerul pe vârfurile lor. Așa falnici cum îi vedeam, am crezut mereu că nimic nu-i poate străbate. Asta până am descoperit Oltul. La Olt ajungi în două ceasuri dacă mergi încet. Dacă mergi repede, într-o oră ești la malul lui. E un râu care m-a învățat că apa e mai puternică decât stânca, decât munții. Așa încet cum curge, și-a făcut cale prin ei și a reușit să-i treacă.

Dacă iei drumul spre răsărit, ajungi la Templul Ursitelor, un loc magic săpat în stâncă. Dacă mergi spre apus, ajungi la Râpa Roșie, unde, povestește Lucian Blaga, e o văgăună mare în care se adăpostește un căpcăun. În spatele grădinii joacă măiestrele, un fel de iele, fete cu părul despletit ce se învârt în horă noaptea și binecuvântează pe toți cei care le văd și nu spun nimănui. Câți oameni din sat nu le-or fi văzut, dar păstrează secretul de teamă să nu le atragă blestemul! Sigur aici este centrul lumii: locul unde joacă măiestrele, unde se întâlnesc ursitele și unde dorm căpcăunii. Mai este însă ceva, la fel de important – o fântână secretă.

Cu această fântână începe povestea jocului meu. De fapt, plecând de la joc, o să descoperim împreună fântâna. Joc îi spuneau oamenii mari, dar noi, copiii, știam că nu ne jucăm, era treabă serioasă. Când mă gândesc la cum ne jucam, atunci îmi dau seama că ne luam mult mai mult în serios jocul decât își luau mulți adulți propria viață. [...]

Tovarășii mei s-au prins repede de regulile lui și am început să-l jucăm toți, toți copiii de pe ulița mea. L-am numit „Apă-Vie, Apă-Moartă". Prin fața casei mele trecea un șanț pavat frumos cu pietre, care strângea apa ploilor și o conducea în drumul ei spre locuri neștiute. Între șanț și zidul casei era un trotuar făcut din plăci de beton. Ei bine, toți copiii stăteau în drum, la marginea șanțului, iar pe plăcile de lângă casă stătea un zmeu. Oricare dintre noi putea să fie zmeu. [...]

„Apă-Vie, Apă-Moartă" a fost unul dintre cele mai frumoase jocuri ale copilăriei mele. În adolescență, deși nu-l mai jucam, a căpătat și mai multă valoare pentru că, într-o zi, bunicul mi-a povestit că se afla o fântână chiar sub plăcile pe care stătea zmeul. Era acolo, mi-a spus, de mult timp, de pe vremea în care oamenii aveau fântâna în afara curții, la poartă, astfel ca orice călător însetat să poată bea apă.

Alexandru N. Stermin, *Apă-Vie, Apă-Moartă*, în vol. „Jocuri și jucării"

A.

1. Notează, din textul 1, denumirea a două mijloace de transport pe apă. **2 puncte**

_____

_____

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Ieremia i-a cerut lui Cristea să îi aducă

a. busuioc verde.
b. căciuli de lână.
c. frânghii noi.
d. lemn de pin.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Se spune că la Râpa Roșie se ascunde
a. o prințesă.
b. o zmeoaică.
c. un călător.
d. un căpcăun.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Bunicul îi spune nepotului că, pe vremuri, oamenii își construiau fântâna
a. în afara satului, într-o râpă.
b. în mijlocul curții, sub pomi.
c. în afara curții, la poartă.
d. în spatele casei, în grădină.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Ieremia și Cristea Busuioc se știu de pe front, de la Grivița.		
Oamenii de pe mal sunt uimiți să vadă o plută coborând pe Dunăre.		
Conform zvonurilor, corabia lui Anton Lupan nu mai pleacă în larg.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Munții Făgăraș se află la sud de Vișteа de Sus.		
Toți oamenii care văd ielele se grăbesc să povestească despre această experiență.		
Jocul copiilor de pe uliță se numește „Apă-Vie, Apă-Moartă”.		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil, pe care le vei preciza: „Aşa trecu pe la Galaţi, trecu de Cotul Pisicii, o luă spre răsărit, lăsă Tulcea într-o parte şi se duse pe braţul de mijloc al Dunării. [...] Şi deodată, în faţa plutaşului, se deschise un hău înspumat. Gemea marea, amestecându-și apele cenușii cu apele vinete ale cerului adumbrit, iar Cristea Busuioc o privea buimac”. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că lumea din jur poate fi cunoscută prin povești și prin joc? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

9. Asociază fragmentul din opera literară „Toate pânzele sus!” de Radu Tudoran cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a. „serioasă”, „ploilor”.
b. „abia”, „ajungeau”.
c. „ceasuri”, „corăbiile”.
d. „eu”, „sălbăticiunea”.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care cuprinde doar cuvinte derivate este:
a. „călător”, „şaisprezece”.
b. „ceilalţi”, „cineva”.
c. „copilăriei”, „ciolănos”.
d. „vârfurile”, „plutaș”.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul secvenței subliniate în fragmentul „Am copilărit într-un sat din sudul Transilvaniei, la Vișlea de Sus. Acolo e buricul pământului.” este:
a. loc foarte important.
b. persoană modestă.
c. margine a satului.
d. parte a corpului uman.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt omonime ambele cuvinte din seria:
a. „cum îl rugase acum șase săptămâni, în portul Galațiului”; Și ia face parte din portul național.
b. „dar păstrează secretul de teamă să nu atragă blestemul”; Iepurașul tremura de spaimă.
c. „Plutașul se prăvăli în apă cu spuma valurilor”; Nu îmi place să mănânc spuma laptelui.
d. „soseau la gura Siretului, el cobora a doua oară”; „se duceau la vale sau urcau la deal!”.

5. Selectează, din secvența următoare, trei substantive în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „Între șanț și zidul casei era un trotuar făcut din plăci de beton.” **6 puncte**

Substantivul	Cazul substantivului

6. Alcătuiește o propoziție negativă, în care verbul la infinitiv „a conduce” să fie complement direct (1), și o propoziție afirmativă, în care pronumele personal „ea” să fie în cazul genitiv (2). **6 puncte**

(1)

Subiect preluat de pe plusedu.ro

(2) _____

_____

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „E un râu care m-a învățat că apa e mai puternică decât stânca, decât munții”. **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui participant la o competiție nautică. **6 puncte**

Dacă ar apărea / ar apare (1) ocazia, prieteni / prietenii (2) tăi, care sunt mândri / mândrii (3) de tine și al căror / a căror (4) părere este importantă, vor ca tu să nu fii / să nu fi (5) un simplu concurent, ci căpitanul echipei, fiindcă / fiind că (6) își doresc să câștige competiția.

Dacă _____ (1) ocazia, _____ (2) tăi, care sunt _____ (3) de tine și _____ (4) părere este importantă, vor ca tu _____ (5) un simplu concurent, ci căpitanul echipei, _____ (6) își doresc să câștige competiția.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe Busuioc, personajul din textul lui Radu Tudoran.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:
- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro